

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๔๓๘๑ (พ.ศ. ๒๕๕๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑

เรื่อง ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแก้วบล็อกกลวง

และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบล็อกแก้วกลวง

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แก้วบล็อกกลวง มาตรฐานเลขที่ มอก.1395 - 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๒๓๖ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแก้วบล็อกกลวง ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบล็อกแก้วกลวง มาตรฐานเลขที่ มอก. 1395 - 2554 ขึ้นใหม่ ดังมีรายการละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

บล็อกแก้วกลวง

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมบล็อกแก้วกลวงที่ทำด้วยแก้วใช้สำหรับก่องผนัง โดยไม่ครอบคลุมบล็อกแก้วใช้สำหรับปูพื้น

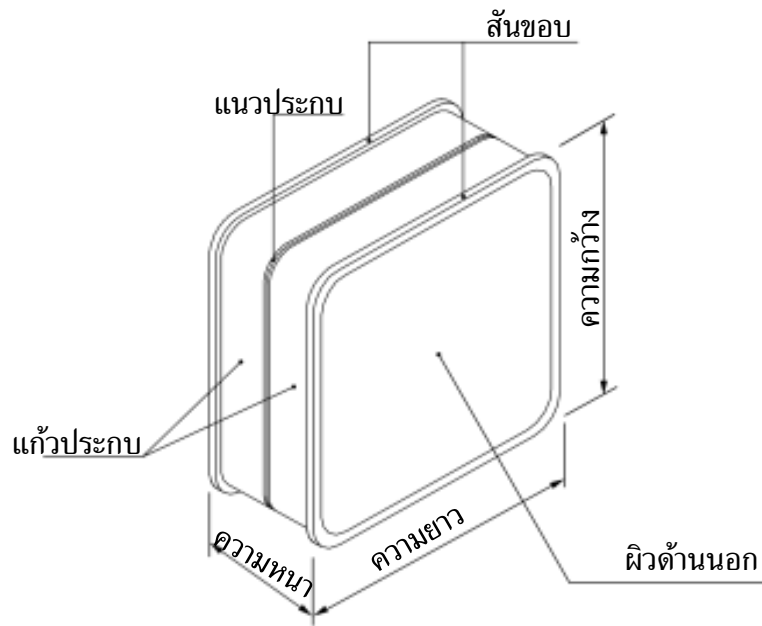
2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

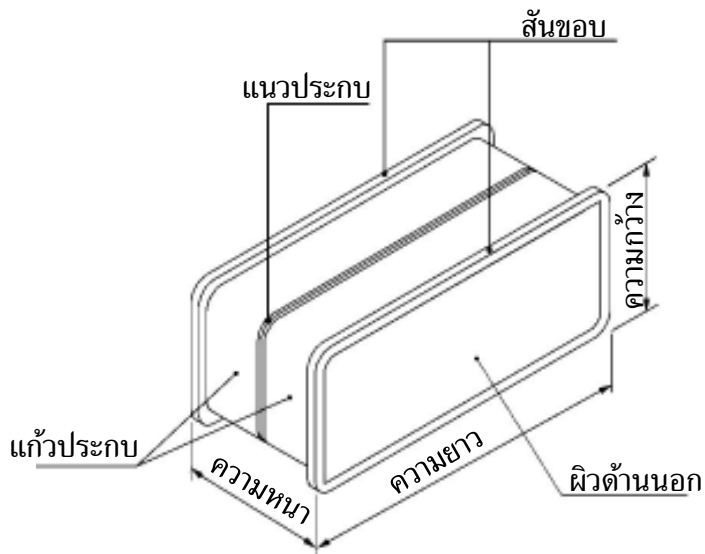
- 2.1 บล็อกแก้วกลวง ซึ่งต่อไปในมาตรฐานนี้จะเรียกว่า “บล็อกแก้ว” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากแก้วโซดาไลม์ หรือแก้วชนิดอื่น โดยการนำแก้ว 2 ชั้นมาประกบกัน มีลักษณะเป็นก้อนสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในกลวง โปร่งแสง เนื้อแก้วเป็นสีธรรมชาติหรือเป็นสีอื่น ผิวภายในเรียบหรือมีลายพิมพ์ ใช้ตกแต่งอาคารสถานที่เพื่อเพิ่มความสว่างและความสวยงาม
- 2.2 แก้วโซดาไลม์ หมายถึง แก้วที่ผลิตจากวัตถุดิบหลัก คือ ทราย โซดาแอช และหินปูนหรือโดโลไมท์ ซึ่งทำให้เกิดสีต่างๆได้ โดยการเติมออกไซด์ที่มีสีลงไป

3. แบบ

- 3.1 บล็อกแก้วแบ่งตามลักษณะ เป็น 2 แบบ คือ
  - 3.1.1 แบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส
  - 3.1.2 แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า

รูปที่ 1 ตัวอย่างบล็อกแก้วแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส
(ข้อ 3.1.1)

รูปที่ 2 ตัวอย่างบล็อกแก้วแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า
(ข้อ 3.1.2)

4. มิติและเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน

4.1 ความกว้าง ความยาว และความหนา

ความกว้าง ความยาว ความหนา และเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของบล็อกแก้ว ให้เป็นไปตามตารางที่ 1 การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.1

ตารางที่ 1 ความกว้าง ความยาว และความหนา ของบล็อกแก้ว

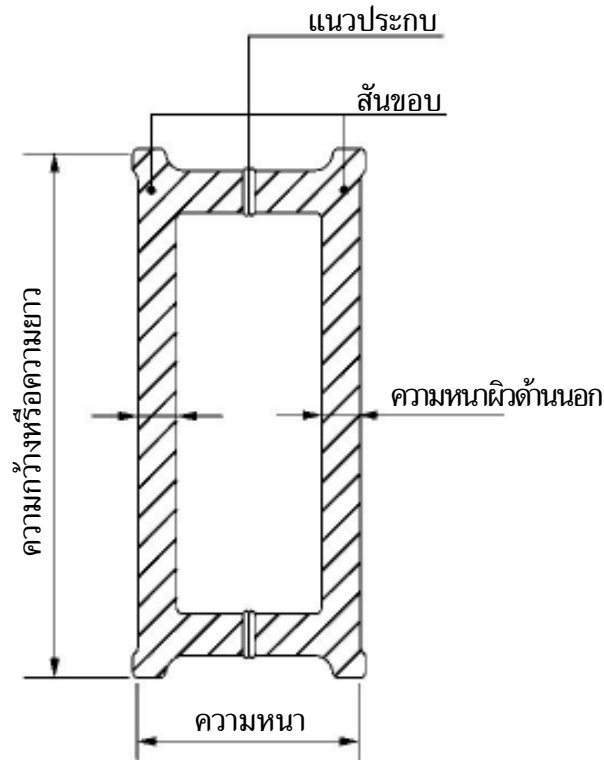
หน่วย : mm

แบบ	ความกว้าง	เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน	ความยาว	เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน	ความหนา	เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน
สี่เหลี่ยมจัตุรัส	90	± 1.0	90	± 1.0	80	± 1.5
	115	± 1.5	115	± 1.5	80	
	190		190		50	
	190		190		80	
	190		190		100	± 2.0
	240	± 2.0	240	± 2.0	80	± 1.5
	240		240		98	
	300		300		80	
	300		300		100	± 2.0
สี่เหลี่ยมผืนผ้า	90	± 1.0	190	± 1.5	80	± 1.5
	90		190		90	
	95		190		80	
	95		190		100	± 2.0
	115	± 1.5	240	± 2.0	80	± 1.5
	90	± 1.0	300		100	± 2.0
	196	± 1.5	300		100	

4.2 ความหนาผิวด้านนอก (ดูรูปที่ 3)

บล็อกแก้วต้องมีความหนาผิวด้านนอกไม่น้อยกว่า 3.0 mm (มิลลิเมตร)

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.2

มิติในรูปตัด

รูปที่ 3 ความหนาผิวด้านนอกของบล็อกแก้ว
(ข้อ 4.2)

5. คุณลักษณะที่ต้องการ

5.1 ลักษณะทั่วไป

ผิวด้านนอกต้องเรียบ ภายในเนื้อแก้วต้องไม่มีฟองอากาศ ปราศจากสิ่งเจือปน และตำหนิต่าง ๆ ได้แก่ ร้าว บิดเบี้ยว บิ่น หรือกะเทาะ

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.3

5.2 ความเว้าหรือความโค้งของสันขอบและผิวด้านนอก

5.2.1 สันขอบของบล็อกแก้วแต่ละก้อน ต้องมีความเว้าไม่เกิน 1 mm และมีความโค้งไม่เกิน 2 mm

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.4.1

5.2.2 ผิวด้านนอกของบล็อกแก้วแต่ละก้อน ต้องมีความเว้าไม่เกิน 1 mm และมีความโค้งไม่เกิน 2 mm

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.4.2

5.3 ความได้ฉาก

บล็อกแก้วแต่ละก้อน ต้องมีความเบี่ยงเบนความได้ฉากไม่เกินร้อยละ 0.8 ของความยาวของด้านที่วัด การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.5

5.4 ความเหลื่อมกันของแก้วประกบ

บล็อกแก้วแต่ละก้อน ต้องมีความเหลื่อมกันของแก้วประกบไม่เกิน 1.5 mm การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.6

5.5 ความต้านแรงอัด

บล็อกแก้วแต่ละก้อน ต้องมีความต้านแรงอัดไม่น้อยกว่า 6.0 MPa (เมกะพาสคัล) และต้องมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 7.0 MPa

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 9.7

6. การบรรจุ

- 6.1 ให้บรรจุบล็อกแก้วในภาชนะบรรจุที่ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการเก็บรักษา การขนส่ง และการขนย้าย

7. เครื่องหมายและฉลาก

- 7.1 ที่บล็อกแก้วทุกก้อน อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่ายชัดเจน
- (1) ขนาด (ความกว้างxความยาวxความหนา) เป็น มิลลิเมตร
  - (2) ชื่อผู้ทำ หรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- 7.2 ที่ภาชนะบรรจุบล็อกแก้วทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์ “บล็อกแก้วกลาง”
  - (2) แบบรุ่น หรือชื่อลายพิมพ์
  - (3) รหัสรุ่น
  - (4) ขนาด (ความกว้างxความยาวxความหนา) เป็นมิลลิเมตร
  - (5) จำนวนสุทธิ (ก้อน)
  - (6) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
  - (7) ประเทศที่ทำ

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ให้มีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

8. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 8.1 การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสินให้เป็นไปตามผนวก ก.

9. การทดสอบ

9.1 ความกว้าง ความยาว และความหนา

9.1.1 ความกว้างและความยาว

ใช้เครื่องวัดที่วัดได้ละเอียดถึง 0.1 mm วัดความกว้างและความยาวของตัวอย่าง ในแต่ละด้านห่างจากขอบ 15 mm ด้านละ 2 ตำแหน่ง แล้วรายงานเป็นค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน

9.1.2 ความหนา

ใช้เครื่องวัดที่วัดได้ละเอียดถึง 0.1 mm วัดความหนา ที่แนวกึ่งกลางของความกว้างและความยาวของตัวอย่าง รวม 4 ตำแหน่ง แล้วรายงานเป็นค่าเฉลี่ย

9.2 ความหนาผิวด้านนอก

9.2.1 เครื่องมือ

เวอร์เนียสคาลิเปอร์แบบมีหน้าปัด ที่วัดได้ละเอียดถึง 0.05 mm

9.2.2 การเตรียมชิ้นทดสอบ

ตัดตัวอย่างตามแนวประกบเพื่อแยกผิวด้านนอกออกเป็น 2 ชั้น

9.2.3 วิธีวัด

วัดความหนาผิวด้านนอกทั้ง 2 ชั้น แต่ละชั้นให้วัดบริเวณที่บางที่สุด 5 แห่ง แล้วรายงานค่าความหนาที่บางที่สุดเพียงค่าเดียว ทศนิยม 2 ตำแหน่ง เป็นความหนาผิวด้านนอกของบล็อกแก้วแต่ละก้อน

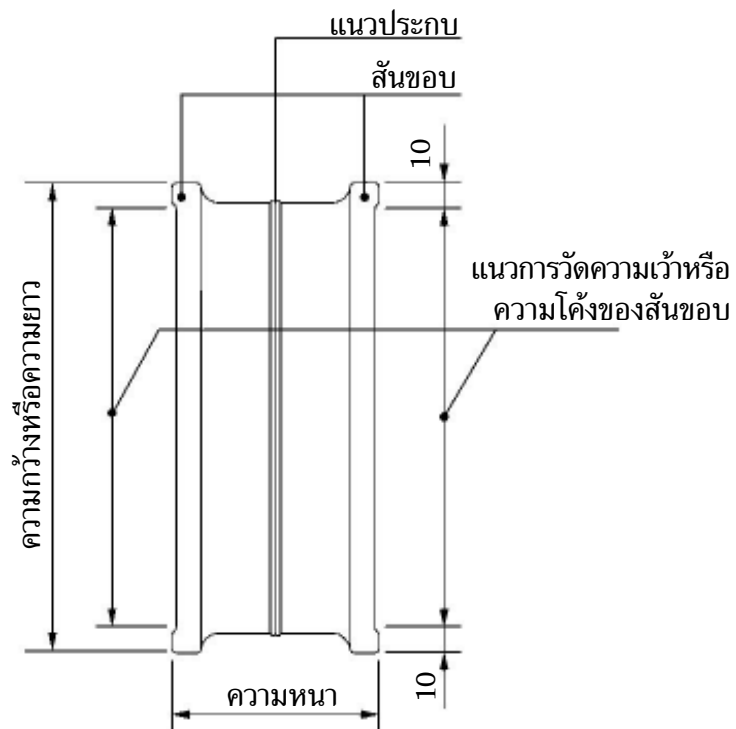
9.3 ลักษณะทั่วไป

วางตัวอย่างภายใต้แสงเดย์ไลต์ ความเข้มของแสงไม่น้อยกว่า 1 100 lx (ลักซ์) ระยะห่าง 2 000 mm แล้วตรวจพินิจบล็อกแก้วด้วยตาปกติ โดยผู้ตรวจสอบต้องไม่มีโอกาสพิจารณาตัวอย่างอย่างใกล้ชิดมาก่อน โดยให้ทดสอบลักษณะทั่วไป ข้อ 9.3 ก่อนการทดสอบข้อ 9.1 และข้อ 9.2

9.4 ความเว้าหรือความโค้งของสันขอบและผิวด้านนอก

9.4.1 ความเว้าหรือความโค้งของสันขอบ (ดูรูปที่ 4)

ใช้เครื่องวัดแบบมีหน้าปัด (dial gauge) ที่วัดได้ละเอียดถึง 0.01 mm วัดสันขอบของตัวอย่างทั้ง 8 สันขอบตามแนวความยาวของแต่ละขอบ และแต่ละแนวให้เว้นระยะการวัด 10 mm ห่างจากขอบ แล้วรายงานค่าสูงสุดเป็นความเว้าหรือความโค้งของสันขอบ

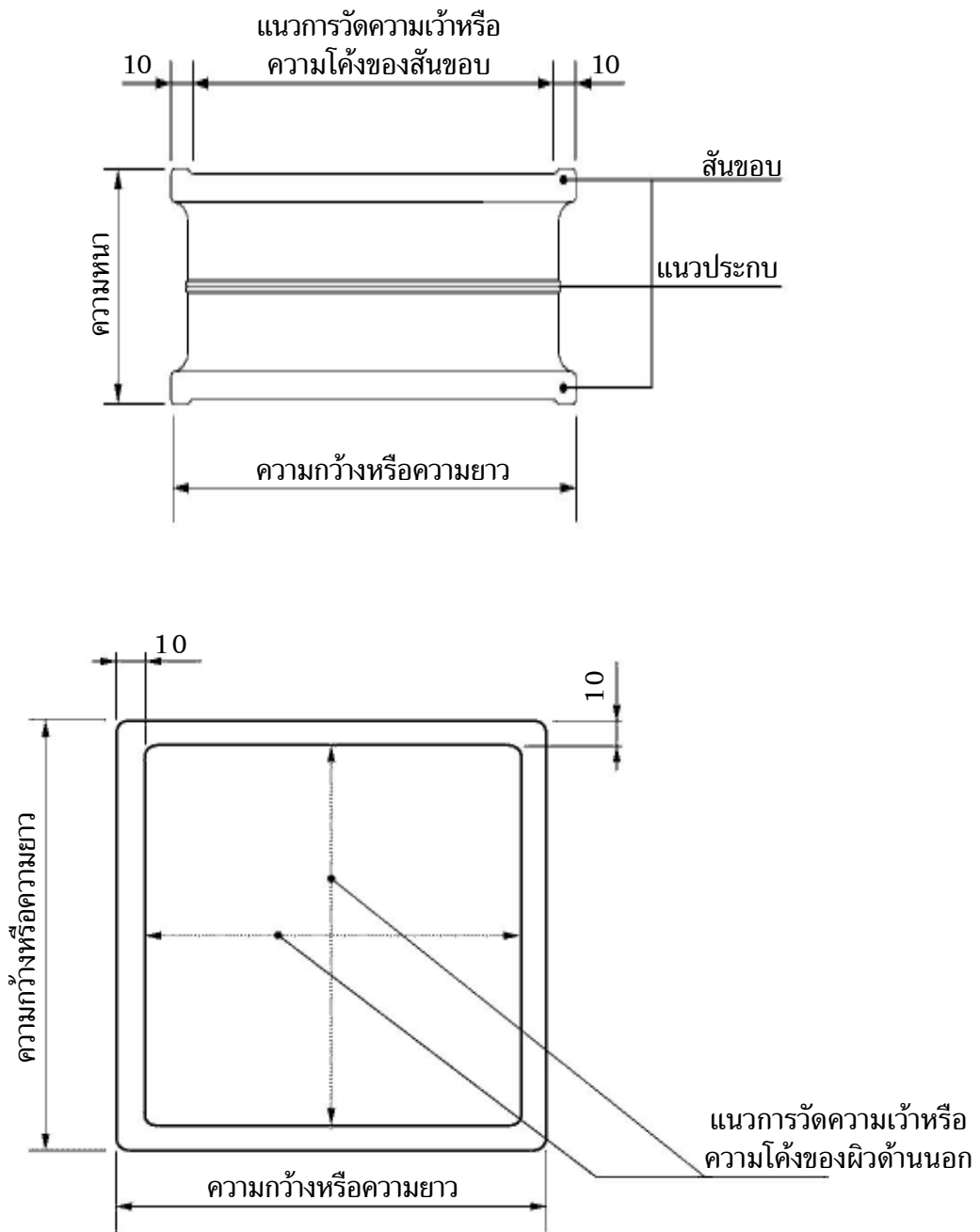
หน่วย : mm

รูปที่ 4 แนวการวัดความเว้าหรือความโค้งของสันขอบของบล็อกแก้ว
(ข้อ 9.4.1)

9.4.2 ความเว้าหรือความโค้งของผิวด้านนอก (ดูรูปที่ 5)

ให้ใช้เครื่องวัดแบบมีหน้าปัด (dial gauge) ที่วัดได้ละเอียดถึง 0.01 mm วัดที่ผิวด้านนอกของตัวอย่าง ทั้ง 2 ด้าน แต่ละด้านให้วัด 2 แนว และแต่ละแนวให้เว้นระยะการวัด 10 mm ที่อยู่ห่างจากขอบ แล้วรายงานค่าสูงสุดที่วัดได้เป็นความเว้าหรือความโค้งของผิวด้านนอก

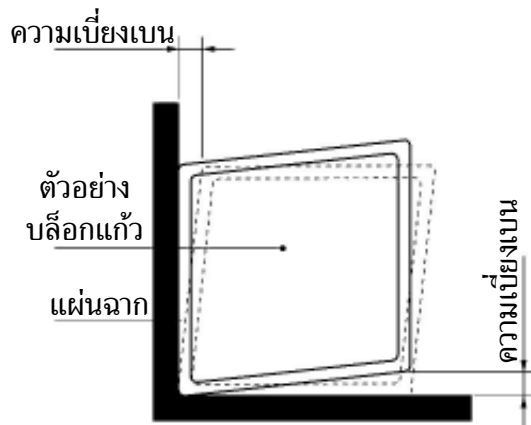

หน่วย : mm

รูปที่ 5 แนวการวัดความเว้าหรือความโค้งของผิวด้านนอกของบล็อกแก้ว
(ข้อ 9.4.2)

9.5 ความได้ฉาก (ดูรูปที่ 6)

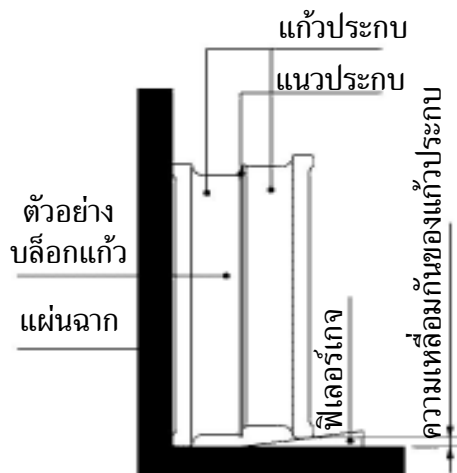
- 9.5.1 วางตัวอย่างบล็อกแก้วบนแผ่นฉาก โดยให้ด้านหนึ่งแนบชิดกับแผ่นฉาก แล้ววัดความเบี่ยงเบนสูงสุดของบล็อกแก้วอีกด้านหนึ่งด้วยพิเลอร์เกจ แล้วบันทึกค่าไว้
- 9.5.2 ปฏิบัติตามข้อ 9.5.1 กับอีก 3 ด้านที่เหลือของตัวอย่างบล็อกแก้ว
- 9.5.3 รายงานค่าความเบี่ยงเบนสูงสุดของบล็อกแก้วแต่ละก้อน

รูปที่ 6 การวัดความได้ฉากของบล็อกแก้ว
(ข้อ 9.5)

9.6 ความเหลื่อมกันของแก้วประกบ (ดูรูปที่ 7)

- 9.6.1 วางตัวอย่างบล็อกแก้วบนแผ่นฉาก โดยให้ผิวด้านนอกด้านหนึ่งแนบชิดกับด้านหนึ่งของแผ่นฉาก แล้ววัดความเหลื่อมกันสูงสุดของแก้วประกบของผิวด้านนอกด้วยพิเลอร์เกจ แล้วบันทึกค่าไว้
- 9.6.2 ปฏิบัติตามข้อ 9.6.1 กับอีก 3 ด้านที่เหลือของตัวอย่างบล็อกแก้ว
- 9.6.3 รายงานค่าสูงสุดของความเหลื่อมกันของแก้วประกบแต่ละก้อน

รูปที่ 7 การวัดความเหลื่อมกันของแก้วประกบของบล็อกแก้ว
(ข้อ 9.6)

9.7 ความต้านแรงอัด (ดูรูปที่ 8)

9.7.1 เครื่องมือ

เครื่องทดสอบความต้านแรงอัด ที่วัดค่าแรงอัดได้ละเอียดถึงร้อยละ 1.0 ของแรงกดสูงสุดที่ตัวอย่างรับได้

9.7.2 วิธีเตรียมตัวอย่าง

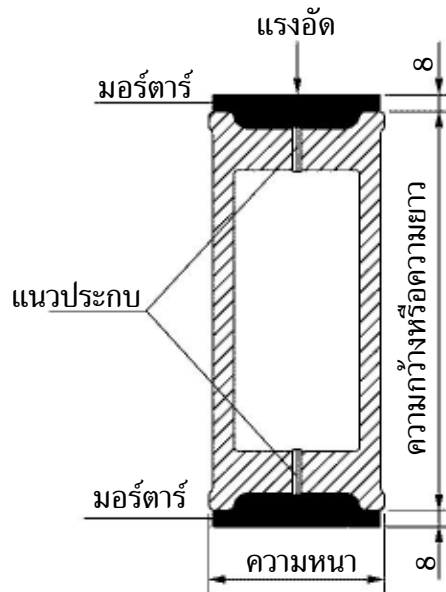
พอกผิวตัวอย่างบล็อกแก้วด้านที่รับแรงอัดทั้ง 2 ด้านด้วยมอร์ตาร์ (cement mortar) หนาไม่น้อยกว่า 8 mm แล้วบ่มตัวอย่างที่พอกมอร์ตาร์แล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 d (วัน)

9.7.3 วิธีทดสอบ

อัดตัวอย่างบล็อกแก้วด้วยเครื่องทดสอบความต้านแรงอัด โดยเพิ่มแรงอัดด้วยอัตราเร็ว 0.2 MN/m²/s (เมกะนิวตัน/ตารางเมตร/วินาที) ถึง 0.4 MN/m²/s จนตัวอย่างแตกแล้วบันทึกค่าแรงอัดสูงสุดที่ทำให้ตัวอย่างแตกโดยให้กดตามแนวตั้งและแนวนอนแนวละ 10 ก้อน คำนวณค่าความต้านแรงอัดแต่ละก้อน และค่าเฉลี่ยจาก 10 ก้อน

9.7.4 วิธีคำนวณ

$$\text{ความต้านแรงอัด (MPa)} = \frac{\text{แรงอัดสูงสุด (N)}}{\text{พื้นที่ด้านที่รับแรงอัด (mm}^2\text{)}}$$

หน่วย : mm

รูปที่ 8 การทดสอบความต้านแรงอัดของบล็อกแก้ว
(ข้อ 9.7)

ภาคผนวก ก.

การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ก.1 รุ่นในที่นี้ หมายถึง บล็อกแก้วขนาดเดียวกัน ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ก.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้ หรืออาจใช้แผนการชักตัวอย่างอื่นที่เทียบเท่ากันทางวิชาการกับแผนที่กำหนดไว้
- ก.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบมิติ (เฉพาะความกว้าง ความยาว และความหนา) ลักษณะทั่วไป ความเว้าหรือความโค้งของสันขอบและผิวด้านนอก ความได้ฉาก และความเหลื่อมกันของแก้วประกบ
- ก.2.1.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน 5 ก้อน
- ก.2.1.2 ตัวอย่างบล็อกแก้วทุกก้อน ต้องเป็นไปตามข้อ 4.1 ข้อ 5.1 ข้อ 5.2 ข้อ 5.3 และข้อ 5.4 จึงจะถือว่าบล็อกแก้วรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ก.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบมิติ (เฉพาะความหนาผิวด้านนอก)
- ก.2.2.1 ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ก.2.1.1 แล้ว ทดสอบรายการความหนาผิวด้านนอก
- ก.2.2.2 ตัวอย่างบล็อกแก้วทุกก้อน ต้องเป็นไปตามข้อ 4.2 จึงจะถือว่าบล็อกแก้วรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ก.2.3 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบความต้านแรงอัด
- ก.2.3.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน 20 ก้อน
- ก.2.3.2 ตัวอย่างบล็อกแก้วทุกก้อน ต้องเป็นไปตามข้อ 5.5 จึงจะถือว่าบล็อกแก้วรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ก.3 เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างบล็อกแก้วต้องเป็นไปตามข้อ ก.2.1.2 ข้อ ก.2.2.2 และข้อ ก.2.3.2 จึงจะถือว่าบล็อกแก้วรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้